

Ventepenge i 5 Aar, hvorefter Pensionsretten indtræder, og med Pension beregnet efter deres hele Tjenestetid i Grønland. Stillingen som udsendt Præst eller Missionær i Grønland har hidtil ikke været betragtet som pensionsberettiget, og Præsterne have derfor været opfordrede til at forlade Grønland, saa snart de 8 Aar — i hvilken Tid de vare forpligtede til at tjene — vare udløbne. Det maatte de gøre for snart at komme i Embede herede og dermed sikre sig Pensionsret. Derved, at der indføres Pensionsret for Præstegering i Grønland, i Forbindelse med den særlige Pensionsbestemmelse i Forslagets § 15, vil der vindes meget for Præstegeringen i Grønland, ogsaa naar dette ses i Forbindelse med det før omtalte ny højeste Lønningstrin, idet der i alt dette vil ligge en Opfordring for Præsterne til at blive længere Tid i Embedet og ikke forlade Grønland, naar de 8 Aar ere udløbne, for at give Plads for andre unge Mænd, der saa skulle begynde forfra. — For de indfødte Præster giver Lovforslaget en mindre Lønningsforhøjelse; medens deres Løn før var fra 1,000—1,600 Kr., foreslaas nu 1,200—1,800 Kr., stigende med faste Trin. For de indfødte Overkateker og Kateker fastsætter dette Lovforslag derimod ikke særlige Lønningsregler. Paa Finansloven for 1893—94 er der nemlig vedtaget en Lønningsreform, ved hvilken der for Katekerne indførtes en fast, regelmæssig Lønning, som gav dem en ikke ubetydelig Forbedring i deres Kaar, hvad der sikkert tør anses for at betegne et vigtigt Skridt fremad til Forbedring af de grønlandske Skoleforhold.

Medens dette Lovforslags ene Formaal saaledes er at samle de gældende Bestemmelser og den bestaaende Praksis for det grønlandske Kirke- og Skolevæsen i en organisatorisk Lov med visse Supplementer og Udvidelser, af hvilke jeg her nu har nævnt de vigtigste, har Lovforslaget tillige et andet Formaal, og jeg tør sige: et Hovedformaal. Nemlig dette, at gennemføre saadanne Reforme af det grønlandske Kirke- og Skolevæsen, at dette med større Kraft kan virke for sit Formaal. — Forslaget tilsigter Gennemførelsen af Foranstaltninger til Fremme af det kirkelige Liv og til Forbedring af Skoleundervisningen

i Grønland. Hvad nu det første Punkt angaar: Fremme af Kirkevæsenet, har jeg allerede omtalt Bestræbelserne for at knytte de udsendte Præster fastere til deres Virksomhed i Grønland. I Forbindelse hermed staar Bestemmelsen i § 5, der kræver en Adgangsprøve for dem i grønlandsk Sprog, før de udsendes. Men Hovedsagen paa dette Omraade er dog Lovforslagets Arbejde henimod Skabelsen af en indfødt grønlandsk Præstestand. Det er i og for sig ikke noget nyt, at indfødte Grønlandere blive Præster. Her er ikke Tale om noget pludseligt Spring, men kun om en naturlig Fortsættelse og Udvikling af de bestaaende Forhold. I 1874 præstevedes den første indfødte Grønlander, Tobias Mørck, og han sidder endnu i Embedet som Førstepræst i Upernavik. I de mellem-liggende Aar blev der dernæst præsteviet 4 indfødte Overkateker, hvoraf de 3 endnu ere i Virksomhed, og i Fjor præstevedes en Grønlander til at beklæde Embedet som Førstepræst i Østgrønland, i Angmarsalik. Tanken om at naa til en indfødt Præstestand har i lang Tid været fremme og været den ledende i disse Forhold. Saa langt tilbage som med Udstedelsen af den kongelige Resolution af 1844 udtalte Missionskollegiet i sin Betænkning, at det maatte være Maalet, at det blev Landets egne Børn, der præstevedes og overtog Præstegeringen, og Kommissionen af 1871 fremdrager dette som et Hovedpunkt. Lovforslaget bestemmer, at Tallet af de indfødte Førstepræster skal saa snart som muligt bringes op til mindst 6 og af de indfødte Overkateker til mindst 7. Dernæst fastslaar Forslaget i sit tredje Afsnit de Bestemmelser, som overfor dette Spørgsmaal maa blive Hovedsagen, nemlig Adgangen for indfødte til at blive uddannede til denne Gerhing, Reglerne for en systematisk Uddannelse af saadanne Præster. Seminariet i Godthaab foreslaas omorganiseret og udvidet til at kunne give vordende Præster en almindelig teologisk Uddannelse, hvorefter der afsluttes med et Ophold i København, hvor der skal gives dem fuld Færdighed i det danske Sprog og nøjere Kendskab til dansk Aandsliv.

Hvad det andet Hovedpunkt angaar, nemlig Udviklingen af det grønlandske Skolevæsen, indfører Forslaget heller ikke